

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра політики в сфері боротьби зі злочинністю та
кримінального права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«КРИМІНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Міжнародне та європейське право»

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
політики в сфері боротьби зі
злочинністю та кримінального
права Протокол №1 від 25.08.2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Кримінальне законодавство європейських країн
Викладач	Яцина Максим Олександрович
Контактний телефон викладача	0342 59-61-34
E-mail викладача	maksym.yatsyna@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/ При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є розвиток кримінально-правового законодавства країн Європейського континенту. Навчальна дисципліна «Кримінальне законодавство європейських країн» заснована на традиціях порівняльного правознавства, що на відміну від традиційного підходу до вивчення законодавства окремих країн, дозволяє краще засвоїти студентами навичок порівняльно-правового аналізу та критичного мислення.</p> <p>Ця навчальна дисципліна покликана надати уявлення та сформуванню системи знань про сучасні підходи до розуміння таких понять як «кримінальне правопорушення», «злочин» у національному законодавстві європейських країн. Окрема увага приділена тематиці кримінального законодавства країн-членів Європейського Союзу. Вивчення даної навчальної дисципліни дозволить студентам набути знань про сучасні тенденції, стан та перспективи розвитку кримінального законодавства у Європі.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є володіння студентами теоретичними знаннями, надбання навичок порівняльно-правового аналізу та правильного застосування норм кримінального права європейських країн на сучасному етапі розвитку .</p> <p>Основними <u>цілями</u> вивчення дисципліни є набуття студентами знань та розуміння змісту таких як «кримінальне правопорушення», «злочин», «кримінальна відповідальність» та ін. у кримінальному законодавстві різних</p>	

європейських країн; формування в них вмінь та навичок щодо вміння працювати з іноземними нормативними актами; розвинути в них здатність до порівняльно-правового аналізу кримінально-правових норм різних європейських країн. Досягнення мети та цілей навчальної дисципліни можливе через виконання таких завдань: 1) освоєння глибоких та системних знань про теоретичні засади кримінального законодавства країн Європи; 2) формування у студентів розуміння правозастосування норм кримінального права країн Європи; 3) формування у студентів розуміння тенденцій розвитку сучасних кримінально-правових норм на європейському континенті.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - навички використання інформаційних і комунікативних технологій; - прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові компетентності

- здатність застосовувати знання з основ теорії кримінального права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві; - здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права; - знання і розуміння основ права Європейського Союзу; - знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права; - здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти; здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції; здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конференційної інформації; - здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування; - здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання

здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання; - проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, в тому числі іноземних; - формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми; - використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; - пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту; - належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності; - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів; - застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати

обґрунтовані правові висновки.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
лекції		8	
семінарські		8	
практичні		0	
лабораторні		0	
самостійна робота		74	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	081 Право	4-й	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/лаб заняття	сам.роб.
Тема 1. Поняття сучасного порівняльного кримінального права	2	2	10
Тема 2. Історія розвитку кримінального права континентальної Європи	0	0	8
Тема 3. Тенденції розвитку кримінального права у Європі	2	2	8
Тема 4. Поняття «злочину» у кримінальному праві країн Європи	2	2	8
Тема 5. Кримінальне право країн-членів ЄС	2	2	8
Тема 6. Кримінально-процесуальне право країн Європи	0	0	8
Тема 7. Кримінально-виконавче право країн Європи	0	0	8
Тема 8. Міжнародне співробітництво країн Європи з протидії злочинності	0	0	8
ЗАГ.:	8	8	74
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriad-ok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачається виконання 1 письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові теми. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На письмову модульну контрольну роботу виноситься 1 описове завдання,</p>

	<p>яке оцінюється в 7 балів, 1 описове завдання нормативного змісту, яке оцінюється в 7 балів та 6 тестових запитань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальний бал за контрольну становить 20</p> <p>Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p>
Семінарські заняття	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kkp.pnu.edu.ua/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студенту виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).</p>
Підсумковий контроль	<p>Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p><u>Письмові роботи:</u> Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання</p>	

обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kkp.pnu.edu.ua/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності): підручник / В.А. Грінчак, І.В. Земан, І.І. Когутич, О.К. Марін. Харків: Право, 2019. 440 с.
2. Зелінська Н. А., Пашковський М. І. Кримінальне право І Право Європейського Союзу: підручн. І За ред. О. К. Вишнякова. - Одеса: Фенікс, 2013. - С. 552- 695.
3. Зелінська Н.А. Євроінтеграційні процеси в сфері транснаціонального кримінального права. Т. 1. С. 313-315. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d0f60713-c36a-4960-87f1-663b934faf2b/content>
4. Корнієнко, В. В. Особливості кримінального права ЄС: теоретико-правовий аспект. Форум права. 2011. №1. С. 496–500. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-1/11kvvtpa.pdf>.
5. Timofeeva L. Y. Criminal offenses against the environment: proportionality in the context of the approximation of acts of the European Union. *Herald of the Association of Criminal Law of Ukraine*. 2024. Т. 2, № 22. С. 260–284. URL: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2024.22.315245>(дата звернення: 14.02.2025).
6. Тимофеева Л. Ю. Кримінальні правопорушення проти довкілля: пропорційність в контексті апроксимації актів Європейського Союзу. *Вісник асоціації кримінального права України*. 2024. Т. 2, № 22. С. 260–284. URL: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2024.22.315245>
7. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: Монографія. — К.: Юрисконсульт, 2006. — 1048 с.
8. Rackow P. Problems of the Europeanisation of Criminal Law I Criminal Law Form. - Vol. 18 - N2 . 1. (March 2007). - P. 175- 183.
9. Vervaele J. A. E. The Europeanisation of Criminal Law and the Criminal Law Dimension of European Integration I 30 Years of European Legal Studies at the College of Europe, Liber Professomm. - Brussels, 2005. - P. 277– 298.
10. Mietinen, S. (2012). *Criminal Law and Policy in the European Union* (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203077337>
11. Ambos, K. (2018). *European Criminal Law*. Cambridge University Press. 663 P. URL: <https://doi.org/10.1017/9781316348628>
12. Kettunen, M. (2020). *Legitimizing European Criminal Law*. Springer International Publishing. 278 P. URL: <https://doi.org/10.1007/978-3-030-16174-3>